

föreläser kring

Dörensa, Döspara och Dösäkra.

Eller med ett gemensamt ord - "Döstäda"

Medverkar:

Helena Lennartsson, E.Nilssons Begravningsbyrå

Kristoffer Ekvall, E.Nilssons Begravningsbyrå

Hans-Peter Aineskog, SeniorNet Växjö

Döstäda

- Sägs vara ett svenskt begrepp som handlar om att städa eller organisera inför döden
- Syfte att göra det enklare för de som blir kvar
- Känsligt ämne? – Men också något som många upplever som ett sätt att få ordning på sitt liv och minska bördan för de närstående.
- Har du funderat på döstädning eller kanske redan börjat göra det?

Städa är tråkigt

Att "rensa upp" innebär att hantera fysiska saker tex möbler, böcker och vi lämnar efter oss när vi dör.

Att "rensa upp" digitalt tex foton, avtal, kontrakt

Våga tänka tanken - Skjut inte upp - Tänk stor

När det handlar om att spara ska du ställa dig två frågor:

- Vad vill jag ha kvar för egen del under resterande tid?
- Vad kan barn eller andra efterlevande vilja ha?

Behåll saker som speglar dig som person. Hjälper dig komma ihåg vem du tycker om att vara

- Många vill inte tänka på att de kan dö
- Vissa har inte tid.
- Andra har så mycket att städa att det känns oöverstigligt.

Hur gör man?

Börja i liten skala

Ta en kategori i taget, t.ex. kläder, böcker eller papper.

Rensa ut onödiga saker

Fråga dig själv: "Vill någon ha detta? Behöver jag det?"

Sortera smart

Skapa högar för "Behålla", "Ge bort", "Sälja" och "Slänga/Återvinna".

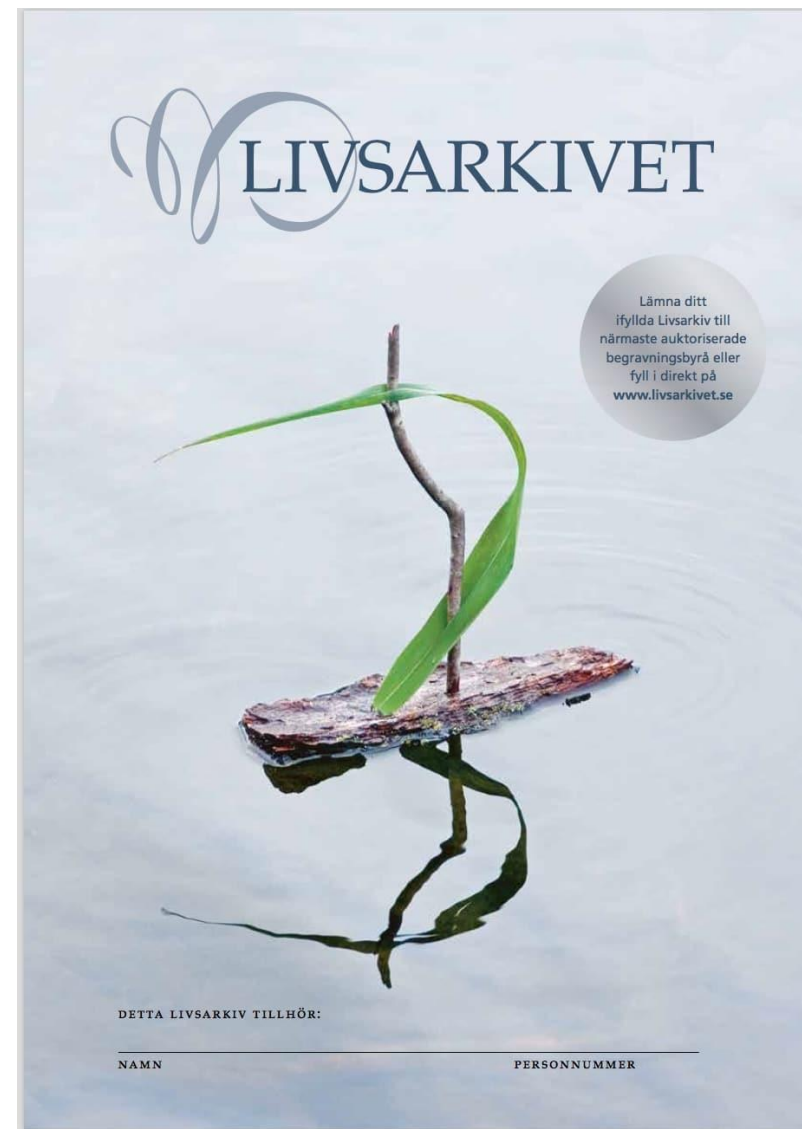
Skapa en döstädningsmanual

Ett dokument där tex konton och lösenord står

Livsarkivet

**I Livsarkivet sammanställer du sådant som dina nära och kära en dag måste få klarhet i när du inte längre finns eller kan meddela dig själv.
Det är kostnadsfritt och du kan när som helst logga in och uppdatera informationen.**

Vi bevakar dokumentet och ser till att dina anhöriga får det den dagen det behövs.

Livsarkivet

Varför är det viktigt att fylla i sitt Livsarkiv?

Du svarar på många frågor och gör det enklare för dina efterlevande att ordna det praktiska efter dig.

Hur kan det vara gratis?

Det hjälper både begravningsbyrån och de efterlevande att ordna en begravning som du vill ha den. Det sparar tid och gör det enklare. Livsarkivet har varit en gratis tjänst sedan 2010.

Ska jag berätta att jag har fyllt i ett Livsarkiv?

Ja, det är viktigt att dina anhöriga vet om det. Det är en trygghet för dem.

Är de efterlevande tvungna att följa min vilja?

I Begravningslagen står det att man ska följa den avlidnes vilja så långt det är möjligt. De efterlevande är de som till sist avgör varje enskild fråga, därför är det viktigt att alltid informera sina efterlevande i livstiden att man fyllt i Livsarkivet.

Livsarkivet

Hur kommer mitt Livsarkiv fram efter min död?

När du fyller i ditt Livsarkiv här på hemsidan så sparas en kopia i Livsarkivets Dokumentbevakning. I och med att du uppger ditt personnummer så samkörs det mot Skatteverket varje vecka. När ett dödsfall registreras som har ett Livsarkiv får SBF och begravningsbyrån en notis om detta och kan kontakta den / de personer du uppgett i ditt Livsarkiv. Samma sak gäller om du fyller i Livsarkivet på papper och lämnar in det till en auktoriserad begravningsbyrå. Då registrerar begravningsbyrån det i Livsarkivets Dokumentbevakning.

Vem har tillgång till mitt Livsarkiv?

SBF:s kansli samt den begravningsbyrå du har valt som ska ordna din begravning.

Dösäkra

- **Så kan ett testamente påverka arvet**
  - Med ett testamente styr du vad som händer med det du äger. På så sätt kan du underlätta för dina anhöriga och undvika framtida konflikter.
- **Ge smart – undvik fallgroparna vid gåva**
  - Det gäller att skaffa sig koll så att en fin gest inte i slutändan blir en tråkig historia
- **Ärver jag skulder?**
  - Det korta svaret nej, men det är viktigt att vara uppmärksam
- **Så ser du till att testamentet blir giltigt**
  - En viktig försäkring för att det ska bli som du vill.

Framtidsfullmakt

Från den 1 juli 2017 gäller lagen om framtidsfullmakter. Den innebär en lagstadgad rätt för privatpersoner att upprätta en fullmakt som blir giltig när han eller hon på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande inte längre kan ta hand om sina angelägenheter. Fullmakten utställs alltså för ett framtida behov.

Det finns dock saker att vara uppmärksam på. Jävssituation samt om fullmakten kommer godkännas överallt som t ex hos din bank

FRAMTIDSFULLMAKT

Fullmaktsgivare

Namn	Personnummer
Adress	Telefon
Postnummer, ort	

Fullmaktshavare

Namn	Personnummer
Adress	Telefon
Postnummer, ort	

Arvsfrågor

Arv enligt lag

Se lösblad för mer detaljerad information

- **Gifta med gemensamma barn**
- **Makar ärver varandra, barnen får vänta till båda är borta**
- **Makar, där någon eller båda har barn som inte är gemensamma**
- **Gifta som saknar barn**
- **Sambopar**
- **Giftorätt**

Mer arv

Testamente

Ett testamente är ett dokument som en person skriver för att reglera hur kvarlåtenskapen ska regleras efter dennes död. Testamentet är juridiskt bindande.

Makar med gemensamma barn

Testamente bör skrivas så att man är säker på att barnet verkligen får behålla det som ärvt (eller värdet av detta)

Makar med särkullbarn

Särkull-barn ärver alltid sin förälder före efterlevande maken/makan.

Sambo-par

Sambo ärver ALDRIG varandra, oavsett hur länge man bott tillsammans.

Övriga

Makar utan barn ärver alltid varandra. Efter bådass bortgång, går kvarlåtenskapen till respektive föräldrar eller syskon.

Mer från E.Nilssons

- Tveka inte att kontakta oss om ni har frågor
- Ni kan alltid boka möte för att tillsammans med oss gå igenom eller få hjälp med att skriva Livsarkiv, Testamente, Samboavtal osv
- Vänta inte tills det är försent. Det är viktigt för dig själv och dina nära och kära att sätta sig med viktiga frågor när man kan. Oavsett ålder!

Digital städningalternativ eller?

- ❖ **Avsluta konton (tex sociala medier)** du inte vill vara med i mer!
- ❖ **Förbereda själv avslut** i de medier där du kan göra så tex Facebook
- ❖ **Överlåta frågan** till andra
- ❖ Vill inte **fundera** på frågan
- ❖ Vill inte **hantera** frågan

Jobbigt!?

- ❖ **Du måste själv agera!**
- ❖ **Det kan vara svårt att få bort konton**
- ❖ **Du måste uttrycka din vilja!**
- ❖ **Du bör utse en efterlevnadsperson.**
- ❖ **Om du inte gör något finns allt kvar**

Digital städning – när man inte finns mer

Generellt gäller:

- ❖ Digitala medier får ingen myndighetsnotis när någon går bort.
- ❖ Krävs dödsfallsintyg från Skatteverket för att avsluta konton
- ❖ Saknas dödsfallsintyg måste fullmakt kunna visas upp
- ❖ Saknas efterlevnadsperson kan det krävas mycket formalia
- ❖ Om inloggningar (Lösenord) finns underlättar det väsentligt för efterlevande
- ❖ Finns företag som kan vara till hjälp

Digital städning – Efterlevandeperson

- ❖ En efterlevandeperson företräder
- ❖ Förenklar kontakter
- ❖ Bekräftar vilja
- ❖ Verkställer vilja
- ❖ Avslutar

Kontaktformulär

[Särskild begäran gällande konto för person som drabbats av sjukdom eller avliden person](#)

<https://www.facebook.com/help/contact/228813257197480>

Sajter kräver ofta efterlevandeperson bland annat Facebook och Google

Kontaktuppgifter vid kontostädning

- ❖ Enrio.se Klicka på [Uppdatera personuppgifter](#)
- ❖ Hitta.se Klicka på [Ta bort kontaktsida](#)
- ❖ Mr Koll Klicka på *Om tjänsten*, [Kundservice](#)
- ❖ Ratsit Klicka på [Kontakta kundservice](#).
- ❖ Birthday.se Länk till [Avsluta medlemskap](#)
- ❖ Bloggar – Normalt *Logga in* -> *Klicka på profilbild* -> *Kontoinställning* -> *Radera*
- ❖ Google – Klicka på [Skicka en begäran](#) som gäller en avliden användares konto
- ❖ Snapchat, Whatsapp, Linkedin och iCloud har mer eller mindre officiella processer för att ta bort konto. Ibland via kontaktformulär ibland behövs företaget kontaktas

Exempel på digitala konton att städa bort

- ❖ **Enrio.se, Hitta.se** Via BankID
- ❖ **Bloggar** Ganska enkelt
- ❖ **Mr Koll, Ratsit, Birthday.se** Svårt
- ❖ **Google** Invecklat
- ❖ **Whatsapp, Linkedin, iCloud** Komplicerat

Digital städning - sammanfattat

- Gå igenom, sortera och rensa i datorer, plattor, mobiler, usbminnen, hårddiskar eller i molnet.
- Märk upp allt i tydliga mappar så att det är lätt och logiskt att hitta.
- Dokumentera vad som ska hända med dina engagemang i sociala medier - vem du vill ska ansvara.
- Notera var du förvarar förteckningen över dina lösenord.
- Förvara tex dokumentet som en bilaga till ditt testamente.
- Skriv en framtidsfullmakt
- Gör en sammanställning över allt som du tycker att efterlevande kan behöva veta på tex [Livsarkivet.se](https://www.livsarkivet.se)

Hantera ditt sociala konto när du lever

Facebook ger möjlighet att låta dig förbereda innan, vad som ska ske med dina FB-konton, när du inte finns mer.

Du kan välja mellan att skapa

- ❖ Minneskonto
- ❖ Radera konto

Ditt konto raderas inte automatik vid bortgång utan **någon** (tex. efterlevande) måste meddela Facebook först.

Väljer du minneskonto gör Facebook om ditt konto till Minneskonto. Minneskontot blir då ett sätt för människor att minnas dig.

Arbetsgång

Hantera ditt facebook-konto när du lever

Lägga till, ändra eller ta bort efterlevande kontaktperson på Facebook

- Du kan lägga till, ändra eller ta bort din efterlevande kontaktperson i [Kontocenter](#) när som helst.
- Det är för närvarande bara möjligt att välja en efterlevande kontaktperson för en huvudprofil och inte för ytterligare Facebook-profiler.
- Det underlättar om du utser en efterlevande kontaktperson
- Det är bäst om du själv avgör vad som ska hända med ditt konto

[Facebooks hjälpcenter - Efterlevande kontaktpersoner](#)

Avliden familjemedlems Facebook-konto

Begära borttagning av Facebook-konto

För att kunna ta bort ett konto behöver du tillhandahålla dokumentation som bekräftar att du är en nära släkting eller [testamentsexekutor](#) för kontoinnehavaren.

Det snabbaste sättet är att skicka in ett inskanning eller ett foto av din närståendes dödsattest.

Om du inte har dödsattesten måste du bevisa att du har behörighet att göra denna begäran och bevis på att din närstående har gått bort. Följande dokument godkänner Facebook:

- Fullmakt
- Födelseattest (vid minderårig)
- Testamente
- Brev från dödsbo
- Dödsruna
- Minneskort

Minneskonto (en plats att minnas en person)

Om Facebook får information om att någon har avlidit kan dom omvandlar den avlidnes kontot till ett minneskonto.

När du gör om ett konto till ett minneskonto bidrar det även till att skydda kontot genom att ingen annan kan logga in på det

En efterlevande kontaktperson är någon som du väljer och som du vill ska ta hand om din huvudprofil om det görs om till en minnesprofil efter att du har gått bort.

Som efterlevande kontaktperson måste du känna till hur du [hanterar ett minneskonto](#).

Om du vill anmäla att en avliden persons konto ska göras om till ett minneskonto [kontaktar du oss](#).

Svenskarna bland de mest benägna att radera sina sociala medier-konton

- En rapport från den brittiska SEO-byrån "Reboot Online" visar att svenskar hör till de som oftast googlar efter hur man tar bort sina sociala medier-konton.
- Varje månad googlar svenskarna på fraser som "hur raderar jag mitt Facebook-konto" och "hur raderar jag mitt Instagram-konto" i genomsnitt 8000 gånger, vilket placerar oss på 21 plats av de 155 undersökta länderna.
- Fler döda än levande på Facebook om 50 år – om tjänsten finns!